

Mathilda's geheim

Corina Bomann bij Boekerij:

Het vlindereiland
De maneschijnsonate
De jasmijnzussen
De stormroos
Een wonderlijke winterreis
Het klaprozenjaar
Winterbloesem
De rozentuin

De vrouwen van de Leeuwenhof

Agneta's erfenis
Mathilda's geheim

De vrouwen van de Leeuwenhof

Corina Bomann

Deel 2: Mathilda's geheim

*Een vrouw gaat op zoek naar haar herkomst.
Tot de Tweede Wereldoorlog alles ontwricht.*

ISBN 978-90-225-8717-1
ISBN 978-94-023-1387-1 (e-book)
ISBN 978-90-528-6298-9 (audio)
NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Die Frauen vom Löwenhof: Mathildas Geheimnis*
Vertaling: Lilian Caris
Omslagontwerp: Bürosüd GmbH, München
Omslagbeeld: www.buerosued.de
Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© By Ullstein Buchverlage GmbH, Berlin. Published in 2018 by Ullstein
Taschenbuch Verlag
© 2020 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van
druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder vooraf-
gaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Deel 1

1931

Ik voelde me slaperig. Voor me lag een schrift waarin ik eigenlijk iets moest schrijven, maar mijn armen waren veel te zwaar. Ik had niet de kracht om mijn pen vast te pakken en woorden op papier te zetten. De lucht in het klaslokaal was ondanks de openstaande ramen zwoel, hoewel het pas begin juni was. De zomer kwam vroeg in 1931.

Het liefst was ik ergens in het Stadspark van Stockholm geweest in plaats van de les van juffrouw Nyström aan de *realskola* te volgen. Daar had ik zittend in de schaduw mijn gedachten kunnen laten gaan zonder naar een verhaal over financiële administratie te hoeven luisteren en aan de pesterige blikken van mijn klasgenoten te zijn blootgesteld.

Maar mijn ouders hadden erop gestaan dat ik een goede opleiding kreeg. Mijn vader had me hier persoonlijk aangemeld en uitgelegd dat ik alleen zo iets zou kunnen bereiken. ‘In deze tijden kun je je er niet op verlaten dat je een goede man vindt,’ had hij gezegd. Mijn moeder had hem wat vreemd aangekeken, maar toen eveneens opgemerkt dat mooi zijn voor een vrouw tegenwoordig niet genoeg was om gelukkig te worden.

Ik wilde hun streven niet ondermijnen door te lanterfantten. Vooral niet nu mijn moeder nog maar een paar dagen geleden begraven was.

De dood was in de nacht over Susanna Wallin gekomen en had stiekem haar ziel gestolen. Ik had haar ’s ochtends gevonden nadat ik me er bij het opstaan over had verbaasd dat het zo stil was in

huis. Mijn moeder ging altijd eerst naar de keuken om de kachel op te poken en het ontbijt klaar te maken. Van die gewoonte was ze ook na mijn vaders verdwijning nooit afgeweken. Die keer was het anders. Toen ik haar kamer binnenging om haar te wekken, zag ik dat ze met haar ogen open naar het plafond lag te staren. Eerst dacht ik nog dat ze nadacht, maar toen ik haar aanraakte merkte ik dat ze stijf was, en ongelofelijk koud.

Toen ik besepte dat geen dokter nog iets voor haar kon doen, brak er iets in me. In paniek rende ik naar onze huisarts, die me de verschrikkelijke zekerheid verschaftte. Alles wat er daarna gebeurde, is verdwenen in de duisternis van mijn herinnering. Op de een of andere manier was het me gelukt de dominee en de buurvrouwen te waarschuwen.

Een paar dagen later bleek ik in bed te liggen met de aansteker die ooit van mijn vader was geweest in mijn hand. Ik moest hem gepakt hebben toen ik mijn ogen uit mijn hoofd huilde. Hij was warm, en op de een of andere manier bood hij troost, ook al wist ik vrijwel niets over mijn vader.

Papa had altijd een wat afwezige indruk gewekt, en mama droomde van een wereld die voor mij niet toegankelijk was. Ze hadden goed voor me gezorgd. Ik heb nooit een oorvijs gekregen. Maar soms waren ze net etalagepoppen, die alleen maar in mijn leven waren om me gezelschap te houden.

Toen mijn vader plotseling uit mijn leven verdween, was ik ontroostbaar. Op een dag kwam hij gewoon niet meer thuis. Mijn moeder wachtte twee dagen en schakelde toen de politie in. Er werd overal naar Sigurd Wallin gezocht, maar hij werd niet gevonden. Iemand zei tegen de politie dat hij hem op een brug in Gamla Stan had gezien. Onderzoek wees uit dat hij daar inderdaad was geweest. Bij een brugleuning werd een aansteker gevonden die van hem was geweest. Hij was goudkleurig en bedekt met een verfijnd bloemenpatroon. Ik had de aansteker altijd bewonderd wanneer hij zijn cigarillo's ermee aanstak. Die was het enige wat er van hem was overgebleven.

De autoriteiten gingen er algauw van uit dat hij zich verdron-

ken had. De zoektocht werd uitgebreid over de hele kust. Maar de Oostzee was diep en de stroming nam alles ver mee de zee op.

Na een jaar vergeefs zoeken werd mijn vader doodverklaard. Ik eigende me de aansteker toe, want mijn moeder was er niet in geïnteresseerd. Zonder veel verdriet ruimde ze mijn vaders kleding op, alsof het om een afgesloten hoofdstuk ging dat nu vervolgd kon worden.

In mijn verdriet klampte ik me vast aan de gedachte dat ik in elk geval mijn moeder nog had.

Nu had ik niemand meer aan wie ik me kon vastklampen.

De eerste tijd na haar dood was ik net een geest. Ik voelde niets, nam nauwelijks iets waar. Er was alleen pijn en verdriet. Na een poosje kwam ik weer wat tot mezelf, maar het viel me nog steeds zwaar om de dag door te komen. Ik had vaak huilbuien, dikwijls op een ongelegen moment. Meestal zat er dan niets anders op dan in een hoekje weg te kruipen. Als een schaduw sloop ik door ons gele huis aan de steile straat, de Brännkyrgatan. Ik voelde me afgescheiden van de anderen, die zo zorgeloos leken. Mijn enige troost was Paul, die langskwam om zich ervan te vergewissen dat het goed met me ging.

Erger dan het alleen-zijn in het lege huis waren de uren op school.

Na de verdwijning van mijn vader werd ik nog omgeven door tactvol medelijden. Iedereen vond mijn lot verschrikkelijk en voelde met mij en mijn moeder mee.

Nu was ik wees. Mijn grootouders van vaderskant waren al lang dood en mijn moeder had het nooit over haar eigen ouders gehad. Die had ik nooit leren kennen. Als ik ernaar vroeg, zei ze dat ik geen grootouders van moederskant had.

Op school had ik nooit veel vriendinnen gehad. Behalve Daga praatte niemand met me. Nu lieten ze me merken dat ik wees was. Elke keer als ze naar me keken en hun hoofden bij elkaar staken, voelde ik een steek. Zonder ouders had ik het gevoel dat ik elke bescherming had verloren.

Geklop op de deur van het klaslokaal deed me opschrikken uit

mijn lethargie. Juffrouw Nyström liet de rustverstoorder binnenkomen. Meneer Persson, de rector van de school, fluisterde even iets tegen onze economielerares, daarna draaide hij zich om en keek over de hoofden heen recht naar mij.

‘Mathilda Wallin,’ zei hij, ‘wil je even meekomen?’

Meteen barstte er gefluister los, met tussendoor gegiechel vol leedvermaak.

Mijn hart begon te bonzen. Ik stond op en sloeg bedeesd mijn ogen neer, maar toen rechtte ik mijn rug. Ik wist wat de anderen dachten. Ze waren er zeker van dat ik, omdat ik geen ouders meer had, van school zou worden gestuurd. Om eerlijk te zijn dacht ik dat zelf ook.

Vanbinnen barstte ik bijna van angst en bezorgdheid. Ik volgde de grote, dikke man met zijn eeuwige vlinderdasje en altijd scheef zittende colbertjes. Daarbij dreef de geur van eau de cologne en van de pommade waarmee hij zijn weerbarstige haar in bedwang probeerde te houden mijn neus in. De geur volgde hem als een vlag.

Je werd alleen in zijn kantoor ontboden als je iets heel ergs had uitgehaald of als er slecht nieuws was. Ik was er voor het laatst geweest toen ik hem moest uitleggen dat mijn moeder gestorven was en dat ik daarom een paar dagen niet naar school zou komen. Het vertrek was behoorlijk groot – en bruin. Bruine kasten, met daarin bruine in leer gebonden boeken. Een bruine stoel achter een bruin bureau. Daaronder een tapijt met bruine ranken op een beige ondergrond. Geen vleugje kleur dat voor afleiding zorgde.

Binnen zat een lange vrouw in een elegante donkerblauwe japon te wachten. Haar blonde haar was in de nek in een wrong opgestoken, een paar strengen aan de zijkant waren losgeraakt en omlijstten haar regelmatige gezicht.

‘Mag ik even voorstellen,’ zei de directeur terwijl hij de onbekende toeknikte. ‘Mevrouw, dit is Mathilda Wallin – Mathilda, dit is gravin Agneta Lejongård.’

Een gravin? Wat moest een gravin hier? Ik keek de vrouw verward aan. In de sprookjes die mijn moeder me af en toe vertelde

waren gravinnen vrouwen met een diadeem op hun hoofd en zil-verglanzende kleding. Deze hier droeg niet eens een hoed.

Er verscheen een glimlach op haar gezicht. Aangenaam kennis met je te maken,' zei ze en ze stak me haar hand toe. Ik wist niet wat ik moest doen. Een knicksje maken? Het was een gravin! Toen haar hand de mijne aanraakte, maakte ik een lichte kniebuiging. Intussen vroeg ik me af wat een gravin van de dochter van een boekhouder wilde.

'Laten we gaan zitten,' zei de rector.

'Het spijt me dat je je moeder hebt verloren. En dat zo vlug na het verlies van je vader,' zo richtte de gravin het woord tot mij.

Ik keek haar verward aan. Hoe wist ze dat? Was ze van de jeugdzorg? Van een kindertehuis?

Ze leek mijn gedachten te kunnen lezen, want ze voegde eraan toe: 'Dat is de reden waarom ik hier ben.'

'Vanwege mijn vader?'

Ze schudde haar hoofd. 'Vanwege jou.'

Ik keek naar de rector, maar meneer Persson bleef onbewogen. Hij zag eruit als iemand die naar een spannend toneelstuk zat te kijken.

'Je bent nog niet meerderjarig, dat betekent dat je een voogd moet hebben,' vervolgde de gravin.

Een golf van paniek schoot door me heen. Dus ze was toch van de jeugdzorg.

'Ik red me heel goed alleen,' reageerde ik. 'Als mijn moeder ziek was, deed ik het huishouden. En de school...' Ik stakte toen ik besefte dat de school betaald moest worden. Mijn vader had daar geld voor opzijgezet, maar ik was nog niet meerderjarig en het saldo kon dus niet aan mij worden overgedragen.

De gravin knikte naar Persson, toen keek ze me weer aan. 'Ga je graag naar school?'

'Ja,' zei ik en ik betrapte mezelf erop dat ik onrustig aan de mouwen van mijn blouse plukte.

'Rector Persson vertelde me dat je een goede leerling bent.'

'Handenarbeid is niet haar sterkste punt en natuurkunde zou

ook beter kunnen. Maar in rekenen is ze heel goed, en natuurlijk in Zweeds en Engels.’

‘Je hebt les in Engels?’ vroeg de gravin, waarop ik knikte.

‘Ja, mevrouw,’ antwoordde ik.

‘Dat zou misschien ooit in je leven een voordeel kunnen zijn. En ook dat je heel goed kunt rekenen en schrijven.’

Waarom was jeugdzorg geïnteresseerd in mijn schoolprestaties?

‘Wat betekent dit?’ vroeg ik voor Persson en de gravin nog meer over mijn cijfers konden zeggen. ‘Waarom bent u hier? Gaat u me in een tehuis stoppen?’

De wenkbrauwen van de vrouw schoten omhoog. ‘Nee, daar is geen sprake van,’ zei ze rustig. ‘Ik ben hier om je te vertellen dat ik tot jouw voogd ben benoemd.’

Mijn mond zakte open. Die onbekende vrouw, een gravin nog wel, die zou over mijn leven beslissen? Over de periode tot mijn meerderjarigheid?

‘Ik weet het, dit komt een beetje plotseling,’ ging ze verder. ‘Maar ik wilde niet dat je het pas bij de opening van het testament te weten zou komen.’

Ik keek haar verward aan. Voogd? Testament? Moest die vrouw, die ik nog nooit van mijn leven had gezien, voor me zorgen?

‘Waarom?’ ontschoot me.

‘Wat bedoel je?’ vroeg de gravin.

‘Waarom u? Om welke reden zou een gravin mijn voogd moeten worden?’

‘Mathilda!’ siste de rector waarschuwend, maar de gravin schudde haar hoofd.

‘Het is wel goed.’ Ze haalde diep adem en zei: ‘Dat heeft je moeder zo bepaald.’

‘Mijn moeder? Wat hebt u met mijn moeder te maken?’

‘Wij kenden elkaar. Al heel lang. Vlak na haar overlijden kreeg ik van een notaris het document waarin je moeder haar wens heeft vastgelegd dat ik je voogd zou worden.’ Ze haalde een envelop uit haar tas en gaf hem aan me.

Ik haalde er een blaadje uit en vouwde het open. Mijn moeders handschrift herkende ik meteen. De zwierige halen rond de b en de r waren typisch voor haar. De brief was gedateerd op 19 februari van het afgelopen jaar. Had ze toen al vermoed dat haar iets mankeerde? Wist ze dat ze een zwak hart had? Zo ja, dan had ze me mooi om de tuin geleid. We hadden het er nooit over gehad dat ze ziek was.

Bij één zin bleef ik steken.

In het geval dat ik overlijd, wil ik dat gravin Agneta Lejongård het voogdijschap over mijn dochter Mathilda op zich neemt.

‘Waarom zou ze dat willen?’ vroeg ik toen. ‘Mijn moeder heeft het nooit over u gehad.’

Opeens leek die hele gravin me verdacht. Stel dat ze me wilde verkopen? Of kwam dat alleen voor in goedkope romannetjes?

‘Mathilda!’ zei de rector. De ergernis in zijn stem was duidelijk hoorbaar. ‘Bedenk eens wat dat voor jou betekent! Je moet dankbaar zijn voor dit geschenk.’

‘O, een geschenk is het zeker niet,’ zei de gravin. ‘Het is mijn plicht om voor je te zorgen. Op de Leeuwenhof zul je het goed hebben, en misschien wordt het een soort thuis voor je.’

Die woorden hagelden als een koude stortbui op me neer. Ik zou hier weg moeten. Wat kwam er dan van Paul en mij terecht? Hoe zat het dan met mijn wens om naar de handelsschool te gaan? Paul en ik hadden erover gefantaseerd hoe het zou zijn als we zijn bedrijf samen leidden. Hij zou meubels maken en ik zou me om de boekhouding bekommeren, want ik kon beter rekenen dan hij.

Maar dat zou nu allemaal niet doorgaan. Ik kon alleen nog maar zitten verzuren op een landgoed. Kruiwagens met mest voortduwen, hooibalen opstapelen en me ’s avonds doodvervelen in een negorij. Geen flitsende jazzclubs, waar ik over had gelezen en waarvan ik stiekem droomde. Geen bruisend stadsleven. Ik werd weggerukt van alles wat ik kende.

Ik voelde tranen opkomen.

‘En als ik dat niet wil?’ vroeg ik koppig. Mijn woede had op zijn minst de omvang van de ijsberg die de Titanic tot zinken had gebracht.

‘Mathilda!’ Meneer Persson wekte de indruk dat hij zo van zijn stoel zou opspringen. ‘Je hebt geen keus!’

De gravin keek me aan. ‘Als je moeder niet gestorven was, vroeg ze verrassend mild, ‘wat zou je dan na deze school hebben gedaan?’

‘Doet dat er dan toe?’ snikte ik.

‘Voor mij wel. Ik ken je nog niet, Mathilda. Ik weet niet wat voor wensen je hebt. En geloof me, ik weet hoe het is als je eigen wensen niet in vervulling gaan.’

Ik staarde haar aan.

De rector snoof. Hij vond me respectloos, maar het ging hier om mij, om mijn leven!

Behalve aan Paul had ik nog niemand verteld over het beroep dat ik wilde gaan uitoefenen. De meeste meisjes droomden ervan een goede man te vinden die voor hen zou zorgen. Ze gingen alleen naar de realskola om een goede huisvrouw te worden. Als ik hun van mijn toekomstplannen had verteld, zou ik nog meer een buitenbeentje zijn geworden.

‘Ik wou naar de handelsschool gaan en later bij een groot bedrijf werken,’ hoorde ik mezelf zeggen. ‘Ik vind getallen fascinerend. In elk geval wil ik mijn eigen inkomen hebben en een eigen woning en misschien ook een automobiel.’

Agneta Lejongård knikte bedachtzaam en keek me toen recht in de ogen. ‘Dat zijn goede plannen. Ik zie niet in waarom je je doel niet zou kunnen bereiken.’

‘Omdat ik wees ben en geen geld voor de handelsschool heb,’ flapte ik eruit. En als ik naar die hoeve ga..’

‘Nou, de Leeuwenhof is niet het einde van de wereld,’ zei de gravin lachend. ‘Kristianstad is vlakbij. Daar is ook een handelsschool.’

Bijna had ik gezegd dat Paul daar niet was. Dat hield ik echter voor me.

‘Maar dat hoeft je natuurlijk allemaal niet meteen te beslissen,’ zei de gravin nadat ze me nog een tijdje had opgenomen. ‘Vergeef me als ik te veel van je heb gevraagd. Je moet echter weten dat ik je

zal helpen om je dromen te verwezenlijken.’

Ik knikte. Wat voor keuze had ik? Meneer Persson had gelijk. Mijn moeder had deze vrouw voor mij als voogd gekozen. Ik kon haar niet afwijzen.

‘Hier is een uitnodiging van de notaris voor morgenochtend. Daar wordt je moeders testament geopend. Ik zal daarbij zijn.’ De gravin overhandigde me de brief, stond op en wendde zich tot de rector. ‘Die dag is ze toch vrijgesteld van de lessen?’

‘Natuurlijk, mevrouw,’ zei Persson en hij schoot omhoog.

‘Goed, dan zien we elkaar morgenochtend,’ zei de gravin en ze nam afscheid van me.

Ik had graag geweten waar ze hier in Stockholm verbleef, maar toen die vraag bij me opkwam, stond ik alweer op de gang.

Peinzend streefde ik de envelop. Er prikten nog steeds tranen in mijn ogen.

De uitnodiging voor het openen van mijn moeders testament. Dat voelde zo definitief. Het liefst was ik de school uit gelopen en was ik thuis in een hoekje gekropen. Maar toen ging de bel en bevond ik me in een mum van tijd in een menigte schoolgenoten.

Daga kwam meteen naar me toe. ‘Mathilda, wat is er?’ vroeg ze bezorgd bij het zien van mijn gloeiende wangen.

Ik stak de brief in de zak van mijn rok. ‘Niets, ik ben alleen een beetje in de war.’ Haastig veegde ik de tranen uit mijn gezicht. Maar Daga kon ik niet misleiden.

‘Heb je slecht nieuws gekregen?’ vroeg ze, en toen ik niet meteen antwoord gaf, haalde ze hoorbaar adem. ‘Ze hebben je toch niet van school gegooid?’

‘Ik schudde mijn hoofd. ‘Nee. Ik... ik heb kennisgemaakt met mijn nieuwe voogd.’

‘Zo’n stijve tante uit een kindertehuis?’

‘Nee. Een gravin.’

Daga’s mond viel open. ‘Een gravin? Wat heeft die nou met jou te maken?’

Toen ik antwoord wilde geven, zag ik de andere meisjes uit mijn klas naar ons toe komen. Die mochten niet zien dat ik huilde.

Waarschijnlijk hadden ze toch al over me zitten roddelen.

‘Laten we een plekje zoeken waar we ongestoord kunnen praten,’ fluisterde ik en ik liep vooruit naar het lage muurtje dat het schoolplein aan de zuidkant begrenste.

Die nacht was ik erg nerveus. Mijn armen en benen voelden aan alsof er mieren overheen kropen. Zelfs de stilte in huis kon me niet kalmeren.

Wat er die dag gebeurd was leek zo onwerkelijk. Een gravin die verscheen om de arme wees op te nemen? Het was te mooi om waar te zijn. Had ik het allemaal gedroomd?

Er tikte iets tegen de ruit en ik kromp in elkaar. Eerst dacht ik dat het een van de vele geluiden was die het huis vooral in het donker voortbracht. Maar toen stapte ik uit bed en liep naar het raam. Op het trottoir, pal onder de straatlantaren, zag ik een gestalte die me heel bekend voorkwam.

Ik deed het raam open. Paul Ringström haalde net uit voor een nieuwe worp, maar stopte toen hij me zag.

‘Hoe kom je op het idee om hier nog zo laat te verschijnen?’ vroeg ik, wat verontwaardigder klonk dan ik eigenlijk was.

‘Ik heb iets gehoord, en ik wou vragen of dat klopt.’

Ik kon me wel indenken van wie hij het gehoord had. Daga had het haar broer beslist verteld. En Paul was ook niet zomaar iemand, hij maakte al een tijd deel uit van mijn leven. Hij was mijn geheim, zou je kunnen zeggen.

We hadden elkaar leren kennen toen ik bij Daga op bezoek was. Dat kwam vaak voor, maar pas een paar maanden geleden had ik haar oudere broer echt opgemerkt. De weken daarna was ik hem telkens weer tegengekomen, natuurlijk puur toevallig, en telkens had hij zijn best gedaan me te laten merken hoe leuk hij me vond

en wat voor attente jongen hij toch was. Hij was grappig, zijn ogen rustten liefdevol op me en hij gaf me een veilig gevoel. Hij was een jonge man met wie ik me een goede toekomst zou kunnen voorstellen. En die er bovendien ook fantastisch uitzag. Door het werk in zijn vaders werkplaats had hij brede schouders en sterke armen – en ik had nog nooit iemand met zulke groene ogen gezien! Wanneer we samen door het park liepen, zag ik de blikken die andere meisjes hem toewierpen, en dan deed het me goed dat hij ze negeerde.

We waren nog niet echt een paar, dat zou mijn moeder niet goedgevonden hebben. Maar af en toe dook hij onder mijn raam op, gooide er een paar kiezelstenen tegenaan en als daar gelegenheid voor was, praatten we met elkaar.

Nu mijn moeder overleden was, zou ik hem zonder meer binnen kunnen vragen. Maar daar voelde ik me niet klaar voor. Bovendien wist ik dat de buurvrouwen heel goede ogen hadden. Ze zouden er schande van spreken als ze ontdekten dat ik een jongen binnenliet.

‘Wacht, ik kom naar buiten!’ zei ik.

Paul knikte, maar in het schijnsel van de lantaren kon ik zien dat hij een beetje teleurgesteld was. Ik wist dat hij graag een keer alleen met me wilde zijn. Maar ik vreesde dat ik mezelf dan niet meer onder controle zou hebben en iets zou doen wat voor ons allebei niet goed was. Ik trok vlug mijn jurk aan en sloeg mijn moeders dikke wollen stola om. Overdag was het wel warm, maar ’s nachts kon het nog behoorlijk fris zijn.

‘Waarom kunnen we elkaar niet binnen zien, zoals anderen?’ vroeg hij toen ik buiten kwam.

‘Je weet wel waarom,’ zei ik ontwijkend. ‘Ik wil niet iets doen wat mijn moeder niet zou hebben gewild.’

‘Dat begrijp ik, maar zou je moeder niet willen dat je een geliefde hebt?’

‘Zeker, ooit, maar ze zei altijd dat ik met zeventien nog te jong was.’

Ik keek hem aan. Het licht van de lantaren gaf zijn huid een ro-

zige glans, maar verkleurde het prachtige groen van zijn ogen volkomen. Die leken nu bruin als aarde op een regenachtige dag. Maar de markante tekening van zijn gezicht, zijn brede voorhoofd en zijn sierlijk gebogen wenkbrauwen werden door het schijnsel juist geaccentueerd.

‘Ik wou alleen maar binnenkomen, meer niet.’ Hij zuchtte. ‘Maar misschien stelt onze vriendschap binnenkort weinig meer voor.’

Ik keek hem geschrokken aan. ‘Wat bedoel je?’

‘Daga heeft me verteld dat je nieuwe voogd een gravin is die in de buurt van Kristianstad woont. Klopt dat?’

‘Ja,’ antwoordde ik en ik voelde hoe de betekenis van die woorden me bedrukte. Wanneer ik op de Leeuwenhof was, zou ik hem heel lang niet zien. Veel te lang.

‘Dan ga je hier dus weg.’

‘Ja, maar...’ Ik aarzelde. ‘Ik weet het niet precies. Daar hebben we het nog niet over gehad.’

Paul snoof en zette zijn handen in zijn zij. ‘Dat had je moeten vragen.’

‘Dat is waar, maar... Ik was overrompeld. De directeur kwam me halen en nam me mee naar zijn kamer, en daar zat zij. Ze vertelde me dat ze die hoeve had en vroeg me waarvan ik droomde.’

‘En, kom ik in die droom ook voor?’

‘Zeker, maar dat kon ik nog niet tegen haar zeggen, toch?’

Ik stapte naar hem toe en hief mijn handen om ze op zijn borst te leggen. Maar toen stopte ik en liet ze weer zakken, want ik merkte dat hij versteende.

‘Je gaat weg,’ zei hij terwijl hij een haarlok uit mijn gezicht streek. ‘Tenzij het je lukt ervoor te zorgen dat zij niet je voogd wordt.’

Ik boog mijn hoofd. Wat zou ik graag ouder zijn, zodat ik kon doen wat ik wilde! Vier jaar! Waarom was me niet nog vier jaar met mijn moeder gegund? Nu leek mijn lot me driedubbel onrechtvaardig.

‘Mijn moeder wou dat zij mijn voogd werd,’ zei ik. ‘Maar zelfs

als ik hiervandaan ga, dan hoeven we toch het contact niet te verliezen... Het zou maar voor vier jaar zijn.'

'Vier jaar!' Pauls ogen werden groot van schrik. 'Dat is heel lang, weet je! Ik weet niet of we allebei zo lang kunnen wachten. Ik ben dan al drieëntwintig.'

'Wat heeft dat ermee te maken?' vroeg ik. 'Over vier jaar ben ik eenentwintig. Dan zijn we nog heel jong.'

'Maar...' Paul stakte. 'Stel dat ik met jou wil trouwen?'

Ik keek hem diep in de ogen. 'Je weet dat ik zonder de toestemming van mijn voogd niet mag trouwen.'

'Inderdaad,' antwoordde hij.

Ik schudde mijn hoofd. 'Heb je het er dan niet voor over om zo lang te wachten?' Woede welde in me op en het kostte me moeite om zachtjes te blijven praten, zodat de burens het niet hoorden. 'Paul,' vervolgde ik sussend, ik ben toch de wereld niet uit. Bovendien, waarom hebben we het al over trouwen? Ik ben pas zeventien, en jij negentien. We zijn geen van beiden meerderjarig. Denk je echt dat je familie enthousiast zou zijn als je nu met trouwplannen kwam? En hoe zit het met je opleiding? Moet je die niet eerst afmaken? Denk aan onze droom. Jij wilt toch je eigen meubelfabriek? En ik moet naar de handelsschool om de boekhouding voor jou te kunnen doen.'

Eigenlijk glimlachte ik altijd als we het daarover hadden. Paul Ringström & Zonen, meubelmakers sinds 1936. Vijf jaar. Dat was de tijd die Paul zichzelf gaf. Op zijn laatst over vijf jaar wilde hij zijn eigen bedrijf hebben, dat nog groter en succesvoller zou zijn dan dat van zijn vader. Maar misschien was vijf jaar ook voldoende om hem mij te laten vergeten.

Paul keek timide naar de punten van zijn schoenen. 'Ik... ik wil jou niet verliezen.'

'Dat hoeft ook niet!' zei ik, terwijl ik innerlijk begon te trillen. 'Ik ga toch maar voor vier jaar naar Skåne. Daarna kom ik weer bij je terug. Als kersverse zakenvrouw, om jou terzijde te staan.' Nu legde ik mijn handen op zijn armen. Paul pakte ze en legde ze tegen zijn borst, alsof hij me wilde verwarmen.

Ik besepte dat mijn woorden onschuldiger klonken dan ik het vanbinnen voelde. Vier jaar was een eeuwigheid. In vier jaar kon zo veel gebeuren.

‘Daar in Skåne zijn vast veel jonge mannen die je leuk vinden.’

‘Geen een zoals jij!’ wierp ik tegen. ‘Maar hoe zit dat met de meisjes hier?’

‘Ik wil niemand anders,’ zei hij en hij kuste mijn handen. Toen grijnsde hij een beetje verlegen. ‘Weet je zeker dat we niet toch naar binnen moeten gaan?’

Mijn hart begon te bonzen. Er was niemand die het me kon verbieden. Maar toch kon ik me er niet toe zetten. Later zou ik mijn terughoudendheid betreuren, maar ik kon het niet.

‘Heel zeker,’ antwoordde ik. ‘Maar dat betekent niet dat we dat niet ooit zullen doen.’

‘In Skåne? Als ik een keer vrij heb en naar je toe kom?’ Hij frontste vragend zijn voorhoofd.

‘Waarom niet? Misschien kom ik ook wel naar jou toe. En dan zien we elkaar hier op deze zelfde plek.’

‘En als die gravin dit huis verkoopt? Als jouw voogd kan ze dat doen.’

Zijn woorden deden nog meer angst door mijn aderen stromen. ‘Ik vind wel een manier.’

Ik boog me voorover en kuste hem op een mondhoek. Daarop sloeg Paul zijn armen om me heen, trok me tegen zich aan en kuste me op mijn mond. Dat had hij nog nooit gedaan. Zo dichtbij, zo dwingend, zo hartstochtelijk. Ik voelde een kloppen in mijn schoot waardoor ik bijna op mijn besluit wilde terugkomen. Maar toen maakte ik me van hem los.

‘Ik zal je schrijven. Elke maand.’

‘Dat is te weinig,’ reageerde hij met trillende stem.

‘Elke week?’

Hij glimlachte. ‘Dat is al beter.’ Hij stak zijn handen in zijn zakken en keek naar de punten van zijn schoenen. ‘Als je je bedenkt, laat het me dan vlug weten, ja? Ik ben bereid te wachten, maar ik wil er zeker van zijn dat jij me wilt.’

‘Ik wil jou,’ antwoordde ik vlug en ik verdrong de gedachte dat er op de wereld weinig dingen waren waar je zeker van kon zijn. Als kind was ik er zeker van geweest dat mijn ouders het eeuwige leven hadden. Nu, nog maar een paar jaar later, had ik hen allebei verloren. ‘Dat verandert niet, hoor je? En zodra ik vrij ben, echt vrij, trouwen we en dan staat niets ons meer in de weg.’

Paul knikte en trok me weer tegen zich aan. Ik wilde dat hij me nog een keer kuste, maar na een tijdje liet hij me los zonder dat onze lippen elkaar ook maar geraakt hadden.

‘Het ga je goed, Mathilda! We zullen elkaar schrijven,’ zei hij met een triest glimlachje. Toen verdween hij in de duisternis.

‘Het ga je goed, Paul!’ riep ik hem achterna en ik hief een beetje hulpeloos mijn hand bij wijze van groet, maar hij draaide zich niet meer om.

Opeens voelde ik me vreselijk eenzaam. Had ik een fout gemaakt? Wat was er verkeerd aan geweest om met hem naar binnen te gaan? Maar ik was bang dat er iemand over ons zou gaan praten. Dat iemand de gravin vertelde dat ik mannen binnenliet. Ongeacht mijn moeders wens zou ze me dan misschien toch naar een tehuis sturen.

Nee, ik had de juiste beslissing genomen. Onze tijd kwam nog wel. En dan zou niemand meer tussen Paul en mij kunnen komen.

De volgende ochtend zat ik in het kantoor van de notaris, waar mij officieel te kennen werd gegeven dat Agneta Lejongård per direct mijn voogd zou zijn. Op één punt moest ik de gravin gelijk geven: het zou veel onaangener zijn geweest dit hier te vernemen. Toch wenste ik dat alles net als vroeger was. Dat mijn moeder nog leefde, en mijn vader ook. Ik wenste dat ik niet het enige kind was en dat ik grootouders had. Nu was alleen ik er nog, en de enige die me een thuis bood, was een onbekende. Ze had me beloofd dat ik mijn dromen waar zou kunnen maken, maar wat als ze haar woord niet hield? Als ze haar woord niet kón houden?

De notaris was een oude man met grijze bakkebaarden zoals je zelfs bij oude mensen nog maar zelden zag.

‘Gaaf u ziffen, dames,’ zei hij terwijl hij zelf achter zijn bureau plaatsnam.

Ik keek naar de gravin. Ze leek een beetje afwezig. Buiten voor het kantoor hadden we slechts een paar woorden gewisseld. Het leek of er een donkere schaduw over haar ogen lag.

‘Ik lees heden, op 2 juni 1931, het testament van Susanna Wallin, geboren Korven,’ begon hij, hij corrigeerde zichzelf en vervolgde: *Mijn laatste wil is dat mijn enige dochter Mathilda mijn hele bezit krijgt, zoals daar zijn: het huis, mijn sieraden en mijn spaargeld ter waarde van vijfhonderd kroon.* Getekend: Susanna Wallin, geboren Korven.’

Dat was het. Geen persoonlijk woord, niets. De notaris had het testament voorgelezen alsof het van een vreemde was en niet van mijn moeder. Ik wist niet hoe een testament eruit behoorde te zien, maar ik had verwacht dat mijn moeder een brief had bijgevoegd, iets wat me troost zou bieden. Haar laatste woorden waren echter puur zakelijk.

‘Aanvaardt u de erfenis?’ vroeg de notaris. Zijn woorden leken van heel ver te komen. Ik wist dat ik iets moest zeggen, maar mijn tong weigerde dienst. In mijn hoofd was slechts één gedachte: waarom nam mijn moeder op zo’n onpersoonlijke manier afscheid van me?

‘Mathilda?’ drong de stem van de gravin tot me door. Even later voelde ik haar hand op mijn arm. Ik kromp in elkaar. ‘Je hoeft niet meteen te beslissen als je daar nog niet klaar voor bent,’ voegde ze eraan toe en ze trok haar hand weer terug toen onze blikken elkaar troffen.

‘Ik ben er klaar voor,’ zei ik haast koppig en ik keek naar de notaris. ‘Ik aanvaard de erfenis.’

De notaris knikte en wendde zich vervolgens tot Agneta Lejongård: ‘Gaaf u als wettelijk voogd daarmee akkoord?’

‘Jazeker,’ antwoordde ze.

‘Uitstekend. Mevrouw Lejongård, u zult het vermogen van uw pupil beheren tot deze meerderjarig zal zijn geworden. Ik zal de desbetreffende documenten opstellen en ze u doen toekomen.’

De notaris raapte de papieren bij elkaar en stond op.

‘Het beste,’ zei hij en hij drukte de gravin en mij de hand.

Ik wist dat we nu weg moesten gaan, maar ik was niet in staat een stap te zetten. Hoewel we er nog geen half uur waren geweest, voelde ik me slap en moe.

Gravin Lejongård pakte me bij mijn ellebogen. ‘Kom, Mathilda, laten we naar huis gaan. Een kopje thee zal je vast goeddoen.’

Toen we het pand verlieten, kletterde het van de regen. Warme zomerregen die de lucht een scherp groen aroma gaf. We zochten beschutting onder het afdak boven de ingang.

Het was maar goed dat ik niet naar school hoefde. Ik zou niet hebben geweten hoe ik de dag daar had moeten doorkomen.

‘Bedoelde u het serieus?’ vroeg ik terwijl ik omhoogkeek naar de donkere wolken die zich voor de blauwe hemel hadden geschoven. De regendruppels waren zo dik dat je ze al van ver kon zien.

‘Wat?’ vroeg ze.

‘Wat u in de kamer van de rector zei. Dat ik naar de handeschool mag.’

‘Ik zou niet weten wat jou daarvan zou weerhouden. Afgezien van jijzelf.’ Agneta Lejongård pauzeerde even, toen vervolgde ze: ‘Ik begrijp dat je bang bent. Een paar maanden geleden leek je toekomst nog overzichtelijk en rechtlijnig, en nu... Weet je, jaren geleden heb ik net zo’n tijd doorgemaakt. Ik was op weg kunstschilder te worden, wie weet een min of meer beroemde. Ik droomde ervan Parijs en andere wereldsteden versted te doen staan. Maar het leven houdt niet altijd rekening met je wensen. Het verloopt met onvoorzienbare wendingen. Een daarvan was de dood van mijn vader en mijn broer.’

Ze hield even op en keek me bedroefd aan. ‘Ik stond voor de keuze mijn ouderlijk huis ten prooi te geven aan verval of de verantwoordelijkheid voor het landgoed op me te nemen. Ik heb voor de verantwoordelijkheid gekozen. En nu, achttien jaar later, kan ik zeggen dat dat de juiste beslissing was. Ik heb een echtgenoot, ik heb kinderen, en de Leeuwenhof is mijn thuis.’